

شرکت آب و فاضلاب استان کرمانشاه

دفتر بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

(HSE پیمان / خرید)

اهداف و الزامات HSE

اهداف HSE:

تأمین حفظ سلامت و ارتقاء وضعیت جسمی ، روحی ، روانی ، فردی و اجتماعی کارکنان در همه مشاغل ، پیشگیری از بروز بیماریها و حوادث ناشی از کار و انتخاب کارگران متناسب با شغلی که قابلیت انجام آن را دارند از جمله اهداف HSE به شمار می روند.

*الزامات ایمنی:

۱- پیمانکار ملزم به اخذ گواهینامه معتبر صلاحیت انجام کار از نظر ایمنی ، بهداشتی و زیست محیطی از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی بوده و بایستی به همراه اسناد مناقصه به کارفرما (دفتر قراردادها) تحویل نماید.

۲- پیمانکار قبل از اخذ دستورکار از ناظر مربوطه مجاز به شروع عملیات اجرائی نمی باشد. در غیر اینصورت مسئولیت و عواقب بروز هرگونه حوادث منجر به خسارات جانی و مالی را عهده دار خواهد بود.

۳- قبل از آغاز عملیات اجرایی، پیمانکار ملزم است براساس جداول ذیل نسبت به تهیه کلیه تجهیزات و لوازم ایمنی، حفاظت فردی، گروهی، اطفاء حریق، ترافیکی و ... مطابق استاندارد ها اقدام ، و در اختیار عوامل کارگاهی قرار دهد.

*جدول شماره ۱ مربوط به پیمانکاران حوادث و اتفاقات شبکه های آب و فاضلاب در حوزه بهره برداری

*جدول شماره ۲ مربوط به پیمانکاران نگهداری، تعمیرات و تاسیسات آب و فاضلاب در حوزه بهره برداری

*جدول شماره ۳ مربوط به پیمانکاران پروژه های عمرانی آب و فاضلاب در حوزه مهندسی و توسعه

➤ **جدول شماره ۱: فهرست تجهیزات حفاظت فردی و گروهی مورد نیاز جهت نیروهای تحت پوشش پیمانکاران حوزه بهره برداری**

وسایل حفاظت فردی							وسایل حفاظت گروهی
لباسکار	کفش ، چکمه	کلاه	دستکش	ماسک	گوشی حفاظتی	عینک ایمنی	
						ماسک تنفسی همراه کیسول هوای فشرده جعبه کمکهای اولیه ثابت وسیار کیسول اطفاء حریق از نوع پودرو گاز، دی اکسید کربن، آب نواراخطار زرد ، تابلوهای هشداردهنده وشبرنگ ازقبیل کارگران مشغول کارند، تابلو خطر ، و..... ، چراغ چشمک زن ، نیوجرسی ، مخروطی وتدابیر احتیاطی از قبیل شمع، سپر ومهارهای مناسب برای جلوگیری از خطر ریزش کمربند ایمنی وطناب مهار جلیقه نجات نردبان مناسب دتکتور چند منظوره مختص تشخیص گازهای فاضلاب چراغ قوه ضد جرقه کیف مخصوص حمل وسایل حفاظت فردی	
لباسکار دوتکه لباسکار یک تکه بادگیر جلیقه شب نما اورکت	کفش کار ساده کفش پنجه فولادی چکمه لاستیکی چکمه ماهیگیری کفش عایق الکتریسیته	کلاه ایمنی عمومی کلاه زمستانی کلاه حصیری کلاه ایمنی عایق برق سرپوش ضد جرقه های قوس الکتریکی	دستکش نخی دستکش لاستیکی استادکار دستکش لاستیکی بلند دستکش تمام نیتریل دستکش برزنتی دستکش ضد برش دستکش ضد ارتعاش دستکش عایق برق در برابر فشار ضعیف ، فشار متوسط، فشار قوی	ماسک کاغذی ماسک ضد گرد وغبار ماسک تمام صورت فیلتر دار مختص آلاینده ماسک نیم صورت فیلتر دار مختص آلاینده ماسک جوشکاری	Ear muff ایرماف یا Ear plug ایرپلاگ و یا هر دو در صورت نیاز بصورت همزمان	عینک محافظ یا شیلد حفاظتی عینک جوشکاری سپر جوشکاری	

- فرم ورنگ لباسکار بصورت متحد الشکل براساس دستورالعمل معاونت نظارت بر بهره برداری شرکت مهندسی آب وفاضلاب کشور با هماهنگی معاونت بهره برداری
- کلیه وسایل حفاظت فردی وگروهی تخصصی بایستی دارای تأییدیه موسسه تحقیقات، تعلیمات، حفاظت فنی وبهداشت کار واداره تعاون، کار ورفاه اجتماعی باشد.
- پیمانکار بایستی با توجه به نوع کار از بین وسایل وتجهیزات فردی وگروهی فوق موارد مورد نیاز را تهیه ودر اختیار کارگران قرار دهد.
- توضیح اینکه چنانچه غیر از موارد فوق به وسایل وتجهیزات دیگری با توجه به نوع کار نیاز باشد پیمانکار موظف است نسبت به تامین وتهیه آن اقدام، و در اختیار عوامل کارگاهی قرار دهد در غیر اینصورت مسئولیت و عواقب ناشی از آن را در هر زمینه ای عهده دار خواهد بود.

➤ **جدول شماره ۲: فهرست تجهیزات حفاظت فردی وگروهی مورد نیاز جهت نیروهای تحت پوشش پیمانکاران حوزه بهره برداری (نگهداری، تعمیرات و تاسیسات آب و فاضلاب و...)**

وسایل حفاظت فردی							وسایل حفاظت گروهی
لباسکار	کفش ، چکمه	کلاه	دستکش	ماسک	گوشی حفاظتی	عینک ایمنی	ماسک تنفسی هوای فشرده (کپسول اکسیژن) جعبه کمکهای اولیه ثابت وسیار کپسول اطفاء حریق از نوع پودرو گاز، دی اکسید کربن، آب

لباسکار دوتکه	کفش کار ساده	کلاه ایمنی	دستکش نخی	ماسک	عینک محافظ یا شیلد	کمر بند ایمنی و طناب مهار
لباسکار یک تکه	کفش پنجه فولادی	عمومی	دستکش لاستیکی	کاغذی	چوب دست عایق	
بادگیر	چکمه لاستیکی	کلاه زمستانی	استادکار	ماسک ضد	دستکش پرتابل مختص هر نوع آلاینده	
جلیقه شب نما	چکمه ماهیگیری	کلاه حصیری	دستکش لاستیکی بلند	گرد و غبار	چراغ قوه ضد جرقه	
اورکت	کفش عایق	کلاه ایمنی	دستکش تمام نیتریل	ماسک تمام	دما سنج	
لباسکار	الکتریسیته	عایق برق	دستکش برزنتی	صورت فیلتر	بادنما	
ضد اسید	چکمه ضد اسید	سرپوش ضد	دستکش ضد برش	دار مختص	عینک ضد اسید	
لباسکار ضد	چکمه لاستیکی	جرقه های قوس	دستکش ضد ارتعاش	آلاینده	طلق شفاف ضد جرقه	
جرقه های	عایق برق	الکتریکی	دستکش چرمی محافظ	ماسک نیم	الکتریکی	
الکتریکی			دستکشهای عایق برق	صورت فیلتر		
			دستکش عایق برق در	دار مختص		
			برابر فشار ضعیف ، فشار	آلاینده		
			متوسط ، فشار قوی	ماسک		
			دستکش ضد اسید	جوشکاری		

- فرم و رنگ لباسکار بصورت متحد الشکل براساس دستورالعمل معاونت نظارت بر بهره برداری شرکت مهندسی آب وفاضلاب کشور با هماهنگی معاونت بهره برداری
- کلیه وسایل حفاظت فردی وگروهی تخصصی بایستی دارای تأییدیه موسسه تحقیقات ، تعلیمات ، حفاظت فنی وبهداشت کار واداره تعاون ، کار ورفاه اجتماعی باشد.
- پیمانکار بایستی با توجه به نوع کار از بین وسایل وتجهیزات فردی وگروهی فوق موارد مورد نیاز را تهیه ودر اختیار کارگران قرار دهد.
- توضیح اینکه چنانچه غیر از موارد فوق به وسایل وتجهیزات دیگری با توجه به نوع کار نیاز باشد پیمانکار موظف است نسبت به تامین وتهیه آن اقدام ، و در اختیار عوامل کارگاهی قرار دهد در غیر اینصورت مسئولیت و عواقب ناشی از آن را در هر زمینه ای عهده دار خواهد بود.

جدول ۳: فهرست تجهیزات حفاظت فردی وگروهی مورد نیاز جهت نیروهای تحت پوشش پیمانکاران حوزه مهندسی و توسعه (پروژه های عمرانی و...)

وسایل حفاظت فردی	وسایل حفاظت گروهی
------------------	-------------------

۵- دارا بودن گواهینامه رانندگی معتبر برای تمامی رانندگان وسائط نقلیه موتوری اعم از سبک و سنگین که در کارگاه پیمانکار مشغول بکار می باشند الزامی است.

۶- پیمانکار ملزم به رعایت اصول ایمنی و حفاظت فنی با موضوع ماده ۸۵ قانون کار و مجموعه آیین نامه های حفاظت و بهداشت کار ، جهت تامین حفظ جان کارگران ، اشخاص ثالث و جلوگیری از هرگونه خسارت مالی و غیره می باشد. لازم به ذکر است در صورت عدم رعایت موارد ایمنی جبران هرگونه خسارت از نظر جانی و مالی به عهده پیمانکار خواهد بود.

۷- پیمانکار موظف است در مورد حفظ ایمنی و بهداشت کارکنان خود پاسخگو بوده و با افرادی که از مقررات ایمنی ، بهداشتی و زیست محیطی تبعیت ننموده و برای خود و دیگران ایجاد خطر می نمایند، برخورد قاطع نموده و در صورت تکرار، نسبت به جایگزین نمودن فرد مناسب و مورد تأیید با هماهنگی دستگاه نظارت و دفتر حراست اقدام نماید.

۸- هنگام بازدید کارفرما و همراهان و همچنین عوامل ذیربط از پروژه ، پیمانکار موظف است جهت تامین حفظ سلامت بازدید کنندگان، تجهیزات و وسایل حفاظت فردی استاندارد را با توجه به نوع کار در اختیار آنها قرار دهد.

۹- پیمانکار موظف است در محیط کار، تابلوها و پوستره های ایمنی و بهداشتی مورد نیاز را براساس آیین نامه های مربوطه تهیه و نصب نماید.

۱۰- در صورتیکه به علت عدم رعایت مقررات ایمنی و بهداشتی توسط پیمانکار و نیروهای تحت پوشش، حادثه یا اتفاقی در رابطه با اشخاص حقیقی، حقوقی، پرسنل شاغل یا اشخاص ثالث، از نظر کیفری، حقوقی و مدنی رخ دهد، مسئولیت عواقب هرگونه خسارات جانی و مالی به عهده پیمانکار خواهد بود. در خصوص خسارات جانی و تبعات حادثه (شامل: آسیب به محیط زیست، شکایات و اعتراضات مردمی، آسیب به زیرساختها مانند شبکه های گاز، مخابرات ، برق، خسارت به آسفالت و تاسیسات شهرداری ، ادعای خسارت قانونی از طرف آسیب دیدگان و ...) ، پیمانکار ضمن پاسخگویی به مراجع قانونی مسئول جبران خسارت نیز می باشد.

۱۱- در صورت انجام و تکرار کارهای مخاطره آمیز توسط پیمانکار و یا نیروهای تحت پوشش وی، کارفرما و دستگاه نظارت می توانند کار را متوقف نمایند. ضمناً "مسئولیت جبران هرگونه خسارت وارده نیز به عهده پیمانکار می باشد.

۱۲- پیمانکار موظف است آمادگی لازم برای مقابله با هرگونه بحران و شرایط اضطراری با توجه به نوع کار مورد قرارداد را داشته باشد.

۱۳- استفاده از دستگاه ها و تجهیزات معیوب، ناقص و نایمن، استعمال دخانیات، استفاده از تلفن همراه در محوطه های غیرمجاز و حین رانندگی ممنوع می باشد.

۱۴- پیمانکار موظف است بصورت سالیانه کپسولهای آتش نشانی موجود در کارگاه خود را قبل از تاریخ انقضاء با هماهنگی دستگاه نظارت تخلیه و از طریق مراکز معتبر و مورد تایید مراجع ذیصلاح نسبت به شارژ مجدد آنها اقدام نماید. ضمناً داشتن کارت شناسایی برای کپسول های اکسیژن، استیلن و آرگون مورد استفاده در محیط کارگاه الزامی می باشد.

۱۵- پیمانکار حق استفاده از افرادی که خدمت سربازی انجام نداده اند و یا افرادی که بیمه بازنشستگی دارند اما بدون پرداخت حق بیمه در کارگاه مشغول به کار شوند را ندارد در غیر اینصورت برابر مقررات رفتار خواهد شد.

۱۶- انجام بیمه مسئولیت مدنی و حوادث ناشی از کار در قبال کارکنان و اشخاص ثالث و همچنین بیمه تمام خطر با تشخیص کارفرما توسط پیمانکار اجباری است . (پیمانکار مکلف است به محض تحویل تاسیسات نسبت به بیمه کارکنان خود اقدام نماید و از این جهت هیچگونه مسئولیتی متوجه کارفرما نخواهد بود).

۱۷- پیمانکار موظف است در صورت ایجاد هرگونه حوادث ناشی از کار، بهداشت و محیط زیست که منجر به خسارات جانی و مالی گردد بلافاصله بر اساس فرم گزارش حادثه تامین اجتماعی مراتب را به دستگاه نظارت گزارش نماید.

۱۸- پیمانکار ملزم به رعایت قوانین بیمه های درمانی و تامین اجتماعی جهت کارکنان و کارگران تحت نظر خود میباشد در غیر اینصورت برابر مقررات رفتار خواهد شد.

۱۹- قبل از شروع کار، لازم است پیمانکار با هماهنگی دستگاه نظارت سازه های آسیب پذیر مجاور کارگاه را شناسایی و نسبت به اتخاذ تمهیدات لازم اقدام نماید. سازه های آسیب پذیر، سازه هایی هستند که ممکن است نسبت به لرزشها، انفجارات، گودبرداری و مواردی از این قبیل ، حساس بوده و واکنشهای تخریبی نشان دهند. .

الزامات بهداشتی:

۱- پیمانکار موظف است طبق ماده ۹۲ قانون کار نسبت به انجام معاینات ادواری برای کلیه کارگران تحت پوشش اقدام ، و نتیجه آن را به دستگاه نظارت اعلام نماید.

۲- پیمانکار موظف است برای عوامل کارگاهی خود با توجه به نوع کار نسبت به اخذ کارت تندرستی اقدام ، و کارت های مذکور را در محل کارگاه نصب نماید.

۳- پیمانکاران حوزه بهره برداری موظفند تلقیح واکسن هیپاتیت B را برای پرسنل بخش حوادث و اتفاقات و نیروهای مشغول در تصفیه خانه های فاضلاب، و همچنین واکسن کزاز را برای سایر پرسنل دیگر انجام دهند.

ضمناً "تزریق واکسن کزاز برای نیروهای تحت پوشش پیمانکاران حوزه مهندسی و توسعه و دفتر حراست نیز الزامی است.

۴- پیمانکار موظف است مطابق آیین نامه رعایت بهداشت عمومی ، نظافت محیط کارگاه را بصورت کامل رعایت نماید.

***الزامات زیست محیطی:**

۱- پیمانکار موظف است نسبت به جمع آوری کلیه ضایعات ، نخاله ها ، روغن ها و پاکسازی کارگاه در پایان هر روز کاری اقدام ، و در محل تعیین شده توسط کارفرما تخلیه نماید.

۲- پیمانکار موظف است جهت تفکیک زباله ها از مبدأ، به تعداد کافی سطل زباله در کارگاه خود مستقر نموده و کلیه پسماندهای ناشی از فعالیتهای خود را بصورت روزانه از محدوده کارگاه خارج و در محل های تعیین شده توسط شهرداری تخلیه نماید.

۳- پیمانکار موظف است قبل از شروع کار، موضوع کنترل رواناب های سطحی، جابجایی زمین و فرسایش خاک را مورد بررسی قرار داده و اقدامات لازم را در این رابطه پیش بینی نماید.

۴- پیمانکار موظف است قبل از شروع کار، بررسیهای لازم در زمینه مسائل ترافیکی را انجام دهد. بدین ترتیب لازم است مسیرهای اصلی رفت و آمد و مسیرهای جایگزین را شناسایی ، و مجوزهای لازم نیز از راهنمایی و رانندگی، شهرداری و سایر نهادهای ذیربط را دریافت نماید. مسیرهای جایگزین باید به گونه ای انتخاب شوند که کمترین میزان مزاحمت برای مناطق مسکونی مجاور و شهروندان را در پی داشته باشند.

➤ لازم به ذکر است در صورت عدم تهیه تجهیزات ایمنی ، بهداشتی و زیست محیطی بصورت فردی و گروهی مطابق قانون کار و مجموعه آئین نامه های حفاظت و بهداشت کار توسط پیمانکار ، کارفرما بر اساس شرایط عمومی پیمان راسا " نسبت به تهیه وسایل و اقلام لازم اقدام ، و با ۱۵٪ افزایش قیمت به اقلام خریداری شده ، از صورت وضعیت پیمانکار کسر خواهد نمود.

رعایت الزامات HSE در خرید وسایل و تجهیزات:

کلیه تولید کنندگان و تامین کنندگان ملزم به ارائه وسایل و تجهیزات استاندارد به شرکت آب و فاضلاب می باشند. در تمامی مراحل انتقال، توزیع و تحویل کالا ملزم به رعایت استانداردها، دستورالعمل ها و ضوابط مربوط به ایمنی بوده و هر گونه مخاطره ناشی از این خریدها که سبب آسیب رساندن به تحویل گیرنده باشد و آن آسیب ناشی از عدم استاندارد بودن کالا یا بسته بندی آن باشد متوجه تولید کننده یا تامین کننده می باشد. با این وجود علاوه بر کلیات مذکور موارد زیر به صورت خلاصه تر و جزئی تر نیز قابل توجه می باشد:

۱- در صورت بروز آسیب در حین حمل و نقل مسئولیت با تولید کننده یا تامین کننده کالا می باشد. لذا لازم است بسته بندی و حمل و نقل آن مناسب و ایمن اجرا گردد.

۲- چنانچه جنس از نظر کیفیت مورد تأیید کارفرما نباشد تولید کننده یا تامین کننده مسئولیت تعویض و یا مرجوع نمودن آن را دارد و تمامی هزینه های عودت دادن به عهده تولید کننده یا تامین کننده می باشد.

۳- تولید کننده یا تامین کننده موظف است تمامی اطلاعات جهت استفاده و یا کارکردن با وسایل و تجهیزات را در اختیار کارفرما قرار دهد. همچنین ارسال کاتالوگ و دفترچه راهنما الزامی است.

۴- چنانچه مواد شیمیایی، مواد با قابلیت اشتعال و انفجار، خوردگی، سمی، خطرناک و ... در لیست خرید وجود داشته باشد، تولید کننده یا تامین کننده موظف است آنها را به صورت بسته بندی مجزا و با علائم هشدار دهنده ارسال نمایند و در صورت رخداد حوادث ناشی از عدم اطلاع از محتویات بسته مسئولیت با تولید کننده یا تامین کننده خواهد بود.

۵- نصب کلیه علائم هشدار دهنده بر اساس نوع کالا و نوع خطر برای تمامی وسایل و تجهیزات ارسالی از طرف تولید کننده یا تامین کننده الزامی

است (مثلا نصب علائم شکستنی روی بسته های حاوی کالا و وسایل شکستنی و

۶- ارسال برگه اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی و مشخصات مواد شیمیایی و نیز دفترچه راهنما برای تمامی خرید ها الزامی است.

۷- ارسال ضمانت نامه معتبر برای کالاهایی که ضمانت نامه دارند الزامی است.